

BÍLGREINASAMBANDIÐ

Fjármála- og efnahagsráðunetið

Bt: Bjarna Benediktssonar

Arnarhvoli við Lindargötu

101 Reykjavík

23.03.2020

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um aðgerðir til að mæta efnahagslegum áhrifum í kjölfar heimsfaraldurs kórónuveiru. Þingskjal 1157, mál nr. 683.

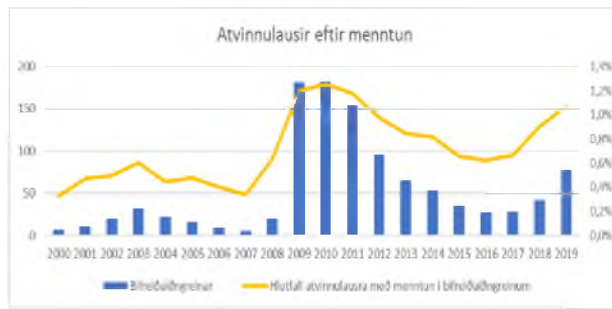
Lagt hefur verið fyrir frumvarp til laga með margvíslegum aðgerðum til að aðstoða þjóðina, bæði fyrirtæki og einstaklinga, í gegnum þann heimsfaraldur sem kórónuveiran COVID-19 er að hafa. Bílgreinasambandið vill byrja á því að þakka fyrir skjót viðbrögð ríkisstjórnarinnar og þann vilja að vilja grípa strax til aðgerða og skilning á því að betra er að gera meira enn minna til að við sem þjóð verðum fyrir sem minnstu efnahagslegu áfalli.

„Allir vinna“ bílgreinar þátttakandi

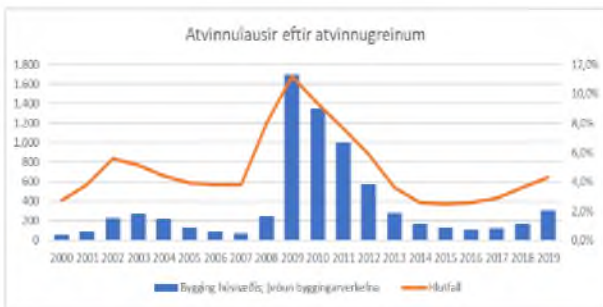
Bílgreinasambandið vill samt sem áður koma til skila ábendingu er varðar **V. kafla frumvarpsins, breytingu á lögum um virðisaukaskatt, nr. 50/1988**. Mikilvægt er að útvíkka verkefnið „Allir vinna“ til eigenda ökutækja og að þeir geti á sama hátt og með íbúðarhúsnæði sitt sótt endurgreiðslu af virðisaukaskatti vegna vinnu viðgerða á ökutæki sínu. Þeir sem fara með ökutæki sín á bílaverkstæði, hvort sem er í bílaviðgerð, bílamálningu og/eða bílaréttingu geti sótt í kjölfarið um endurgreiðslu á virðisaukaskatti á þeirri vinnu sem framkvæmd er. Endurgreiðsla væri að sjálfsögðu háð framlagningu fullgildra reikninga frá seljanda þjónustunnar, þar sem verður seljandi þjónustunnar að vera skráður á virðisaukaskattskrá á þeim tíma sem vinnan er innt af hendi.

Árið 2010 hleyptu stjórnvöld af stokkunum áttakinu Allir vinna til að vekja athygli á endurgreiðslu virðisaukaskatts og skattafrádrætti vegna framkvæmda við íbúðarhúsnæði og frístundahús. Átakið þótti gefast vel því verulega dró úr atvinnuleysi. Það var einnig markmiðið með verkefninu árið 2010 og nú að draga úr svartri atvinnustarfsemi. Með verkefninu var ekki tekið tillit til ökutækja og viðhalds þeirra sem leiddi til þess að fjöldi fólks í bílgreinum misstu vinnuna og á sama tíma færðust verkin inn í svart hagkerfi. Það er mikilvægt fyrir ríkið að fá tekjuskatt vegna launa og virðisaukaskatt af varahlutasölu sem er samofin viðgerðum ökutækja. Varahlutasala er oft stór hluti af hverjum reikningi og má gera ráð fyrir að af jafnaði sé 50% af reikningum vegna bílaviðgerða varahlutir.

Í dag eru yfir 4.000 einstaklingar starfandi í bílgreinum á Íslandi. Það má glöggst sjá að ef við berum saman þessi tvö gröf hér neðar að bæði byggingariðngreinar og bifreiðaiðngreinar urðu fyrir höggi árið 2009. En á sama tíma að þá virðist sem hlutfall atvinnulausra með menntun í byggingariðngreinum hafa náð sama jafnvægi og fyrir árið 2009 en ekki er sama hægt að segja um þá sem eru menntaðir í bifreiðaiðngreinum. Ekki hefur atvinnuleysi þeirra sem hafa þá menntun náð sér á jafnvægi miðað við tölur fyrir árið 2009 heldur erum við einnig farin að sjá það rísa síðastliðin 3-4 ár aftur. Því er enn mikilvægara að grípa til aðgerða strax.

Ef við horfum á tölurnar frá atvinnugreinasjónarhorni þá sjáum við það sama. Atvinnugreinar innan byggingu húsnæðis og þróun byggingaverkefna hefur meira að segja lækkað frá þeim tölum sem voru fyrir árið 2009 en ekki getum við sagt það sama varðandi atvinnugreinina sölu, viðgerðir og viðhald vélknúna ökutækja og tengivögnum. Þar er hlutfall atvinnulausra enn hærra en fyrir árið 2009 og fer hækkandi.

Með þessum tölum getum við dregið þá ályktun að verkefnið Allir vinna hafi skilað þar til gerðum árangri fyrir byggingagreinar og þá sem eru menntaðir innan hennar og mikilvægt er að yfirfæra það á viðgerðir ökutækja og hjálpa þar með atvinnurekendum í bílaviðgerðum að halda sem flestum í vinnu þrátt fyrir minni eftirspurn.

Í aðgerðaráætlun stjórnvalda sem kynnt var í Hörpu laugardaginn 21. mars var komið fram með lið sjö sem felur í sér að allir íbúar á Íslandi eldri en 18 ára fái stafrænt gjafabréf til að ferðast innanlands. Markmiðið er að auka ferðalög um landið og styðja þannig við innlenda eftirspurn. Það er Bílgreinasambandinu mikið hjartans mál að einstaklingar ferðist um á öruggum ökutækjum um landið okkar. Höfum við verið að berjast fyrir því að stjórnvöld yti undir förgun eldri ökutækja vegna þess hve nýrri ökutæki eru öruggari á vegum landsins. Í þessu samhengi teljum við það gríðarlega mikilvægt að áður en þjóðin ferðast um landið í sumar að þeir aðilar sem munu yfirfara ökutækin fyrir ferðalagið séu með réttan búnað, menntun og varahluti til að tryggja öryggi okkar allra. Með því að bílgreinar taki þátt í verkefninu Allir vinna erum við að sporna við því að þessar viðgerðir og yfirhaling ökutækja fari fram í svörtu hagkerfi í bílskúrum landsins. Einnig væri verið að tryggja vinnu á bílaverkstæðum næstu mánuðina.

Samandreginir áherslupunktur:

- Ef bílafyrirtæki setja marga bifvélavirkja í hlutastörf er hætt við að þeir fari í „svarta vinnu“ sem alls ekki má gerast.
- Allir vinna mun skila tekjuskatti og skila virðisaukaskatti af varahlutasölu. Varahlutasala er oft stór hluti af reikningi.
- Fækkar mjög uppsögn, bílgreinin er mjög mannaflafrek. Sem dæmi eru um allt að 75% starfsmanna innan bílaumboða að vinna við þjónustu, varahluti og viðgerðir ökutækja.
- Starfsmenn bílgreinarinnar eru yfir 4.000 manns.
- Við viljum ekki sjá bílaviðgerðir fara út í svarta hagkerfið eins og gerðist 2008-2010 þegar spruttu upp bílskúrar og heimaviðgerðir.
- Til að tryggja að sem mest verði að gera á bílaverkstæðum næstu mánuðina.

Greiðslufrestur aðflutningsgjalda

Verið er að bjóða upp á svigrúm með **breytingu á tollalögum, nr. 88/2005** en því miður er ljóst að það er helst til stuttur greiðslufrestur sem þar er verið að bjóða. Það mun ekki aðstoða fyrirtæki að komast í gegnum tímabilið sem við erum að sjá fram á næstu mánuðina nema lengja þennan greiðslufrest frekar. Það verður að tryggja að fyrirtæki muni ekki setja það fyrir sig að panta vörur á þessu tímabili því þegar við förum aftur af stað þá verða hjólin lengur að komast af stað eða jafnvel verða fyrir meira tekjutapi vegna hættu á að fjárfesta í birgðum. Í því dæmi sem kemur fram í frumvarpinu er verið er að benda á að matvöruverslanir og lyfjafyrirtæki þurfi vegna stöðunnar að panta auknar birgðir til að eiga í landinu vegna nauðsynja. Hins vegar eru önnur fyrirtæki ekki að glíma við þá stöðu heldur þann lausafjórðing sem er kominn upp hjá þeim. Lítið af vörum munu seljast næstu vikurnar en mikilvægt er þó fyrir þau að geta boðið upp á þær vörur sem seljast til að ná að hámarka sitt tekjuflæði næstu mánuði.

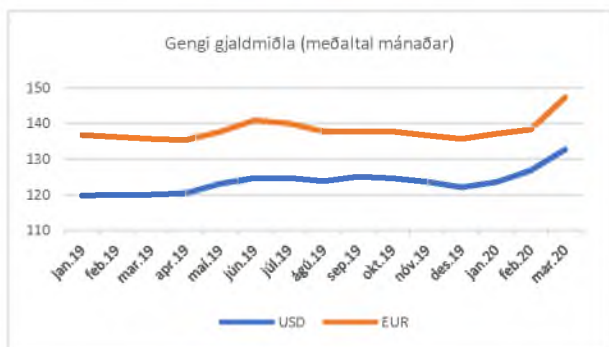
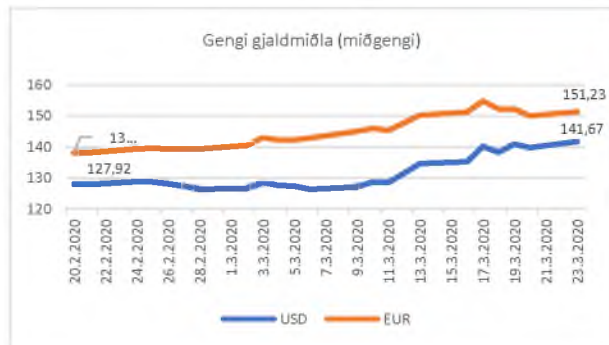
Það er ljóst að það verður að lengja í greiðslufrestinum en 20 daga greiðslufrestur fyrir fyrirtæki sem eru með viðskiptavinum í reikning eða hæga birgðaveltu er ekki búin að fá fjármagn fyrir vörunni á þeim tíma sem kemur að gjalddaga. Leggjum við eftirfarandi til: 1. Helmingi af aðflutningsgjöldum á viðkomandi uppgjörstímabili, sbr. 1. mgr. 122. gr., skal skila eigi síðar en á 15. degi næsta mánaðar eftir lok uppgjörstímabils. 2. Helmingi af aðflutningsgjöldum á viðkomandi uppgjörstímabili, sbr. 1. mgr. 122. gr., skal skila eigi síðar en 1. degi mánaðarins á eftir (45 daga greiðslufrestur á helmingi aðflutningsgjalda).

Festa gengi tollafgreiddra vara, tollgengi

Nú erum við að horfa á stöðu krónunnar og skipar hún að sjálfsögðu stóran sess vegna innkaupa ökutækja. Bílaleigur og bílaumboð eru búin að skuldbinda sig við framleiðendur á kaupum á ökutækjum sem eru komin af færriböndunum en einnig hefur fjöldinn allur af einstaklingum skuldbundið sig við kaup á bílum sem eru að koma til landsins næstu mánuðina.

Við tollafgreiðslu sendinga er ákvörðun tollverðs í tollskýrslum byggð á tollafgreiðslugengi eins og opinbert viðmiðunargengi, miðgengi, er skráð af Seðlabanka Íslands síðasta virkan dag á undan. Þetta merkir að gengið sem Seðlabanki skráir rétt fyrir hádegi á hverjum virkum degi gildir frá og með deginum eftir og út næsta virka dag. Frá því 20. febrúar þá hefur orðið mikil breyting á bæði USD og EUR. Hefur USD hækkað um 13,13 og Evra hækkað um 13,75 á móti krónunni. Gefur þetta auga leið að verð á ökutækjum sem voru pöntuð til landsins og nú komin til afgreiðslu hafa hækkað mikið í verði.

Á meðan á þessum óvissu tíma stendur og koma í veg fyrir verðbólguáhrif óskum við eftir að þessu ákvæði verði breytt um stundarsakir og tollgengi verði fest bið meðalgengi. Hægt væri að horfa til meðalgengis síðasta árs sem gæfi okkur USD 123 og EUR 137, eða þá að horfa til skemmri tíma og meðalgengi síðustu þrjá mánaða sem væri USD 124 og EUR 137.

Stjórnvöld munu verja störf og starfsemi með brúarlánum til fyrirtækja í rekstrarvanda

Stjórnvöld munu ábyrgjast helming brúarlána til fyrirtækja í rekstrarvanda og þannig styðja þau til að greiða laun og fastan rekstrarkostnað. Ábyrgðin nær til nýrra útlána til fyrirtækja sem hafa orðið fyrir a.m.k. 40% tekjumissi. Hámarksfjárhæð nemur tvöföldum árslaunakostnaði og launakostnaður þarf að vera a.m.k. 25% af útgjöldum.

Við teljum það fyrirséð að bílasala verði lítil á komandi vikum/mánuðum. Flest bílaumboð verða fyrir verulegum tekjumissi og uppfylla því hlutfall tekjumissis. Það sem vekur athygli okkar er lán takmarkast við fyrirtæki þar sem launakostnaður var a.m.k. 25% af heildarútgjöldum undangengins árs. Bílaumboð eru afar mannaflafrek og launakostnaður er frá 50-75% af rekstrarkostnaði en hins vegar er það lítil hluti með tillit til veltu bílaumboða, þar sem framlegð er tiltölulega lítil í hlutfalli af veltu. Erum við að horfa á að launakostnaður er nær því að vera 10-15% af veltu. Kostnaðarverð seldra vara má ekki verið tekið inn sem hluti af heildarútgjöldum ársins það er gríðarlega mikilvægt ef það er í hyggju að tryggja fyrirtækjum s.s. bílaumboðum aðgengi að þessari mikilvægu aðstoð.

Fyrir hönd Bílgreinasambandsins,

BÍLGREINASAMBANDIÐ

María Jóna Magnúsdóttir

Framkvæmdastjóri

Hús Atvinnulífsins, Borgartúni 35

105 Reykjavík

Sími: 568 1550 / Farsími: 825 5525